

Dadā die dum nimis quorūdam
seculariū tumultibz de p̄ssus q̄bus
in suis negocijs plerūq; cogimen
soluē etiā qđ nos certum est non
debere secretū locum pecij amicu meroris vbi
omne qđ de mea mihi occupacōe displicēbat
se patēter oñdēt cuncta q̄ infligē dolorē con
sueuāt. & gesta añ oculos licēter remirēt. **I**bi
q; cū afflict? valde & diu tacit? sederē. dilectif
sim? filius meus **P**etr? dyacon? affuit. mihi
a p̄meuo iuuētutis flore. i amicitijs familiari
ter obstrict? atq; ad sacri v̄bi indagimē soci?
qui ḡui exco qui cordis languore me intuens
ait. **N**ūquid nā noui aliqđ accidit. q; plus te
solito meror tenz? **T**ui inq; **M**eror petre quē
quotidie patior. semp in per vsū vetus est: et
semp per augmētum nou?. **I**nfelix q̄ppe ani
m? meus occupacōis sue pulsat? vulnere me
minit qualis aliquādo i mōsterio fuit: quō ei
labētia cūcta sbtererāt. quātum rebus omibz
q̄ voluūtur eminebat: q; nulla nisi celestia co
gitare cōsueuerat: q; etiā retētus corpe. ipsa
iam carnis claustra cōtēplacōe transiebat: q;
mortem q; que pene cūctis pena est videlicz
vt igressum vite & laboris sui p̄miū amabat
At nūc ex occasiōe cure pastoālis. seculariū
hoim negotia patit?. **E**t post tam pulchram
a.iiij.

quietis sue spēm. terreni actus puluē sedatur
Cūq; se p̄ adscensione multoz ad exteriora
sparsērit: etiā cū intēiora appetit. ad hec paul
dubio miōz redit. **P**erpēdo itaq; qđ tolevo: p
pendo qđ amisi. **Dū**q; intueor illd qđ pdidi
fit hoc graui? qđ porto. **E**cce etenī nūc mag
ni maris fluctib; q̄tiōz: at; ī nauī mētis tēpēf
tatis valide p̄cellis illidoz. **E**t cū prioris vite
statū recolo: q̄si post tergū ductis oculis viso
litoē suspiro. **Q**đq; adhuc est ḡuius dū mē
mens fluctib; turbat? feroz vix iā portū vas
leo vidē quē reliq;. qz a ita sūt casus mētis ut
prius qđdem p̄dat bonū qđ tenet si tñ se p̄dis
disse memierit. cūq; longius recessit. etiā ip
sius boni qđ pdideāt obliuiscit. fit qz vt post
neq; p̄ memoriā videat qđ añ p̄actionē tene
bat. **U**nde hoc agit? qđ p̄misi qz cū longius
nauigam?. iam nec portū q̄etis quē reliq̄m?
videm?. **N**onnūq; vero ad augmētū mei do
loris adūigitur qz quozūdā vita q̄ p̄sens secu
lum tota mēte r̄liq̄runt mihi ad memoriā re
uocatur quoz dū culmē aspicio q̄ntum ip̄e in
infimis iaceo agnosco quoz plurimi cōditori
suo in secrecōri vita placuerūt. **Q**ui ne p̄ huā
nos actus a nouitate mētis veterascērēt: eos
oīpotēs de? hui? mūdi laborib; noluit occu
pari. **S**z iā ea q̄ plata sūt meli? insinuo. si ea

q̄ p̄ inq̄f̄icōm ac resp̄ōf̄ionē dicta sūt sola noi
nū p̄notacōe distinguo. ¶ **Pe.** Nō valde in
italia aliq̄ vitā virtutibz fulfisse cognoui: ex
q̄z igz op̄acōne accēderis ignoro. Et q̄dē bo
nos viros in hac t̄ra fuisse nō dubito siḡ tñ
atq; v̄tutes ā ab eis neq̄q̄ facta existimo. aut
ita sūt hacten? silencō subp̄ssa. ut vtz ne sint
facta nesciam? ¶ **Gre.** Si sola petre referā
q̄ de p̄fectis p̄batisq; viris vn? ego homūcō
vel bonis ac fidelibz viris attestātibz agnoui
vel p̄ memetip̄m didici dies vt op̄ior āteq̄ s̄
mo cessabit. ¶ **Pe.** Velim q̄renti mihi de eis
aliq̄ narres. neq; hac p̄ re interrūpē exposi
cōnis studiū ḡue videat? qz nō dispar edifica
cio oritur. ex memoria v̄tutū ¶ In exposicōe q̄p
pe. qualit̄ iueniēda atq; tenēda sit virtus ag
noscat̄. ¶ In n̄racōe signoz agnoscam? inuē
ta ac retēta q̄lit̄ declarent. Et sūt nōnulli: q̄s
ad amorē patrie celestis pl? exēpla q̄ p̄dica
mēta succēdunt. Fit vero plerūq; audiētis aī
mo duplex adiutoriū in exēplis patrū. qz et
ad amorē ventuē vite ex p̄cedentiū cōpacōne
accenditur. et si iā se esse aliq̄d estimat. dū de
alijs meliora cognouerit huiliat. ¶ **Gre.**

¶ **Capitulū primū.**

Ea q̄ m̄ sūt viroz veneabiliū n̄racōe cō
pta. incūctant̄ n̄ro sacre auctoritatis

exēplo: cū mihi luæ dari? cōstat qz **M**arc?
et lucas euāgelii qđ scripserūt. nō visu h̄ au
ditu didicerūt. **S**z ut dubitacōis occasiōē le
gētibz subtēhā p̄ singula q̄ describo q̄bz m̄ h̄
auctoibz sint opata maifestabo. hoc vero sc̄i
re te cupio. qz ī q̄busdā sensū solūmō. ī q̄bus
dā vero v̄ba cū sensu teneo. qz si de p̄somis oī
bus. ip̄a sp̄aliē verba tenē voluissē h̄ rusti
cano vsu p̄lata stilus scribēdis nō apte susci
perz. **V**enioz valde veneabiliū didici ēlacōe
qđ narro. **V**enācij quōdā Patricij in samnij
p̄tibz villa fuit ī q̄ colon? ei? filiū hōratū noie
habuit. q̄ ab ānis puerilibz ad morē celestis
p̄tie p̄ abstinētiā exarfit. **C**ūqz tā maḡ duer
sacōe pollēt sese q̄z iā ab ocōso s̄mone restrin
gerz. multūqz ut p̄fat? sū. p̄ abstinētiā carnē
domaēt: die q̄dā parētes illi? vicīs suis diu
uū fecērt in quo ad vscedū carnes pate sūt
Quas dū ille ad esū attingere p̄ abstinētie a
more recusaret: ceperūt parētes ei? irridē ac
ei dicere. **C**omede. **N**ūquid piscē tibi in h̄ijs
mōtibz allatū sum? **A**llo vero in loco audiri
piscis vsueuerat. nō videi. **S**z cū h̄ijs s̄moibz
hōrat? irridet? repēte ī diuino aqua ad miste
riū defuit. **C**ū fitula lignea sicut illic mois est
mācipiū ad fontē prexit. **D**ūqz hauriret a
quā. piscis fitulā int̄tuit. **R**euersūqz mācipiū

an̄ ora discipulentiū piscem cū aqua fudit. qui
ad totū diei victū potuisset hōrato sufficere.
Mirati oēs totaq; illa parētū irrisho cessauit
Cepē nāq; in hōarato venerari abstinentiā.
quā an̄ deridebāt. **S**ic q; a dei hoīne. irrishoīs
deterfit opprobria piscis de monte. q̄ cū mag
nis virtutib; cresceret a p̄dicto dño suo liber
tate donatus est. at; in eo loco q̄ fundis dicit̄
mōsteriū d̄struxit. in q̄ duāto; ferme mona
choꝝ pat̄ existit. ibiq; vita illius circūqua; q;
exēpla eximie d̄uersacōnis dedit. **N**ā quadā
die ex eo monte q̄ eius mōsteriū in excelso p̄
m̄iet ingētis saxi moles eruta est. q̄ p̄ diuerū
mōtis latus veniēs totius ruinā cēlle d̄niūq;
fratꝝ interitū minabat. **Q**uā cū venientē de
sup̄ vir sanctus vidisset. frequētī vocē xp̄i no
mē inuocās. extēsa moꝝ dextera signū crucis
opposuit. eāq; in xp̄o d̄uexi mōtis latē cadentē
fixit sicut eligiosus vir laurētꝝ phibet. **E**t
q; locus nō fueāt. quo inherere potuiss; : ita
aspicitur stare. ut nūc vsq; montē cernentib;
casura pendere videatur. **¶ Petrus.**
¶ Putamus hic tam egregius vir. vt post
magister discipuloꝝ fieret: prius habuit ma
gistrum. **¶ Gregorius.** **¶** Nequa
q̄ hunc fuisse cuiusq; discipulum audiui: sed
lege non constringitur sanctispiritꝝ donum.

Multus quod recte conuersationis est. ut p̄esse nō
audeat. q̄ sub eē nō didicerit nec obediētiam
subiectis ip̄eret quā p̄latis nō nouit exhibē
Sed tñ sūt nō nulli. q̄ ita p̄ magisteriū sp̄s
intrinsecus docētur. ut et si eis exteius hūani
magisterij disciplina desit magistri itim cēsura
nō desit. quorū tñ libertas vite. ab infirmis
in exemplū nō est trahēda. ne dū se q̄sq; simi
liter sanctospū impletū presumet. discipulū
homis esse despiciat. et magister erroris fiat.

Mens autē q̄ diuino spū impletur habet eui
dētissima signa sua. virtutes scilicet et huilita
tem. que vtraq; si in vna mente p̄fecte cōue
niunt. liquet qd̄ de p̄sentia s̄ctispiritus testi
moniū fērt. Sic quippe etiā iohānes baptista
mḡm habuisse nō legit. Neq; ip̄a veritas q̄
p̄sentia corpali apostolos docuit eū corpaliē
mē discipulos aggregauit h̄ quē intrinsec? doce
bat extrinsec? q̄si i sua libtate r̄liq̄rat. Sic mo
yses i hēmo eductus ab āgelo mādatū didi
cit. qd̄ p̄ hoīez nō cognouit. S; hec ut p̄dixi
mus infirmis venerāda sūt. nō imitāda ¶ De
Plac; qd̄ dicis. Sed peto vt m̄ dicas si tan
tus h̄ pater. aliquē imitatorē sui discipulum
reliquit. ¶ Gre.

¶ Ca. ij.

Uir reuerētissim? libtinus q̄ regis totile
tpe eiusdē fūidēh mōsterij p̄osit? fuit. i

discipulatu illi? dūfatus atq; eruditus ē. De q̄
quibus virtutes multas plurimorum narratio certa
vulgaueit. predictus tñ laurenci? religiosus vir
q̄ nūc supest. a ipsi in tpe illo familiarissim?
fuit multa m̄ de illo dicē d̄suevit. Ex q̄bus ea
q̄ recolo pauca narrabo. In eadē puītia sam-
nii quā supius memorauī. isdē vir p̄ utilitate
mōsterij carpebat iter. Dūq; darida gottoꝝ
comes. cū exercitū i loco eodē remiss̄. dei seru?
ex caballo in q̄ sedebat ab homib; ei? piet?
est. Qui iumētū pditi dānū libēter ferens etiā
flagellū qd̄ tenebat diripientib; obtulit di-
cens. Tollite. vt hēatis q̄lic iumētū hoc mis-
nare valeatis. Hīs dictis ptin? se in oracōm
dedit. Cursu aut̄ rapido pdicti ducis exercit?
puenit ad fluuiū noīne vulturū ibi equos
suos cēperūt singuli hastis tūde calcib; cruē-
tare. S; tñ eq̄ verberib; cēsi. calcib; cruētati.
fatigari poterāt. moueri non peterāt. sicq; a
quā flumis tāgere q̄si mōrle p̄cipiciū ptimes-
cebāt. Cūq; diu cēdendo. sessorēs singuli fati-
garent. vnus eoz̄ intulit qz̄ ex culpa quā ser-
uo dei in via fecerāt. illa sui itineris dispendia
tolerabāt. Qui statim reuēsi post se libt̄inum
reperiunt. in oracione p̄stratum. Cui cū dice-
rēt surge tolle caballum tuū. Ille respondit.
Ite cum bono. ego caballi opus non habeo.

Descendentes vero iunū eū caballo de q̄ depo
suerūt leuauerūt. ⁊ p̄tinē abcesserūt Quoz eq̄ tā
veloci cursu illū. quē prius trāfire nō poterāt
fluuū trāherēt ac sic ille flumis alue? aq̄m mi
nime hēret Sicq; factū ē. ut dū suo dei vn?
su? caballus reddidit oēs a singulis rāperenē
T Codē quoq; tpe in cāpanie partib; buccel
lin? cū francis venit de mōsterio vno p̄fati di
famuli rumor exiuit. q; multas pecūias hēz
Ingressi oratoriū frāci cepērūt seuiētes libt;
nū q̄rere ⁊ clamaē vbi ille in oracōe p̄strat?
iacebat. **M**ira valde res. q̄rentes seuiētesq;
frāci i ipō. igrediētes ip̄ingebāt: et ipsū vidē
nō poterāt. Sicq; sua cecitate frustrati. a mō
sterio vacui sūt regressi **A**lio q; tpe. p̄ causā
mōsterij abbatis iussu. q̄ hōrato eius magis
tro successerat rauēnā p̄gebat. p̄ amore vero
eiusdē veneābil hōrati q̄cūq; libtū? ibat. ei?
sp̄ caligulā in sinu portae vsueueāt. **I**taq; dū
p̄geret. accidit ut q̄dā mulier. extincti filij cor
pusculū ferret. **Q**ue dū suū dei est ituita: a
moē filij successa iunū ei? p̄ fenū tenuit. atq;
cū iuramēto dixit. **N**ullatenus rādis. nisi fi
lium meū suscitaueris. **A**t ille in v̄sitatū ha
bēs tale miraculū. expauit peticōnis illius iu
ramētū: declinaē mulierem voluit. sed neq;
q̄ preualens. hesit animo **C**onsiderare libet

quale quātūq; i ei? pecto ē certamē fuit. **I**bi
q̄ppe pugnabāt. int̄ se hūilitas conuersationis
et pietas matris. **T**imor. ne i vilitata p̄sume-
ret. dolor. ne orbate mulierī nō s̄buemēt. **S**z
ad maiore dei gloriā. vicit pietas illd̄ pectus
virtutis. **Q**uod ideo fuit validū. qz deuictū.
Virtutis enī pect? nō est. si hoc pietas nō vi-
ciss̄. **I**taq; descēdit. genuflexit **A**d cēlū man?
tetēdit. caligulā de sinu p̄tulit sup̄ extincti pu-
eri pect? posuit. **Q**uo orāte. aīa p̄uē ad cor-
p? ēdijt. **Q**uē maū p̄phēdit. et flētī mēi viuē
tē ēddidit. atq; it̄ qd̄ cepeāt p̄egit. **p**etr?
Quid nā hoc esse dicim? virtutē tāti miāculi
hōrati egit meritū. āpetiō libtī. **G**regoi?
In oñsione tā admirabil̄ signi cū fide femine
virt? cōuenit vtrorūq;. **A**tq; ideo libertinū
existimo ista potuisse. qz pl? didicerat de ma-
gistrī. q̄ de sua virtute cōfidere. **C**ui? em̄ cali-
gulā in pectore extincti corp̄usculi posuit. ei?
nimiz aīnā obtinere qd̄ petebat estimabat
Nā eliseus quoq; magistrī palliū ferēs atq;
ad iordanē veniēs p̄ussit semel et aquas mi-
nime diuisit. **S**ed cū ep̄pēte diceret vbi est eti-
am nūc de? helye p̄ussit fluuū mḡi pallio
a iter int̄ aquas fecit. **P**erpēdis petre quātū
in exhibēdis virtutib; hūilitas valet. **T**ūc
exhiberi magistrī virtutē potuit. qn̄ magistrī

nomē ad memoriā reduxit. qz enī ad huilita
tem sub mgrō redijt qđ magister fecerat a ip
se fecit ¶ **Petrus** Libet qđ dicis. S; q̄so te
est ne aliqd aliud qđ adhuc de ipso ad nrām
edificacōem nāres. ¶ **Gre.** Est plane. Sed
si sit q̄ velit imitari. Ego enī virtutē patiētie
fignis a miāculis maiorē credo. **Quadā** nāq;
die. is q̄ post veneābilis hōrati exitū mōsterij
regimē tenebat a tra eundē venerabilē libertū
nū in ḡui iracūdia exarsit itaq; vt ī eū maib;
excederz. Et qz virgā qua eū ferire possz mī
me inuenit a phensō scabello sub pedaneo ei
caput a faciē tutudit. totūq; illius vulū tum
tē ac liuidū ēddidit. Qui vehementē aelus ad
stratū ppriū tacitus recessit. Die vērō altera.
eāt p vtilitate mōsterij causa astituta. Exple
tis igz ymnis matutialib;. libtinus ad lectū
abbatis venit. oracōm sibi huiliter petit. Scī
ens vērō ille q̄ntū a cūctis hōraretur q̄ntūq;
diligētur. p iūria quā ei igresseāt. recedē eū
velle ex mōsterio putabat. atz req̄siuit diēs
vbi vis ire. Cui ille r̄ndit. mōsterij causa a sti
tuta est p̄ quā declinare neq̄o: qz hesternō
die me hodie ituz p̄misi. ibi iē disposui. Tūc
ille a fūdo cordis a hiderās asperitatē duriciā
qz suā huilitatēq; ac māsuētudiem libtini. ex
lecto p̄siliuit pedes libtini tenuit: se peccasse.

se reū esse testat? est qz tāto taliq; viro. tam
crudelē facē & tumeliā p̄sūpsit. At extra libtū
nus sese ī trā p̄sternēs: eiusq; pedib; puolu-
tus. sue culpe. nō illi? seuitie fuisse refēbat qđ
ptulerat. Sicq; actū ē. ut ad magnā māsue-
tudinē pduceret pat̄ a huilitas discipuli ma-
gistra fierz mgrī Cūq; p̄ utilitate mōsterij ad
cōstitutōm causē egressus fuiss;. mlti viri noti
ac nobiles. q̄ eū valde hōrabāt vehementē ad
mirati sollicitē req̄rebāt qđ nā h̄ ess;. q̄ tā tum-
tē. ac liuidā fatiē hēret. Quilib; ille dicebat
Hesterno sero peccatis meis erigētib; scabel-
lo subpedaneo ipegi. atq; h̄ ptuli. Sicq; vir
scūs suans in pectoē hōrem vitatis et mgrī
nec p̄ris p̄debat vicū nec falsitatis incurre-
bat pctm̄. ¶ De. Putasne vir iste venerabil
libtū? de q̄ tot signa et miracula ētulisti in tā
ampla & gregacōe imitatoēs suos in v̄tutib;
non ēliquit. / Gre. ¶ Capi. iij.

Helix q̄ appellabat̄ curu? quē ip̄e bñ cog-
nouisti. q̄ eiusdē mōsterij nup̄ p̄osit?
fuit multa mihi de fr̄ib; eiusdē mōsterij ad-
mirāda narrabat ex q̄b; aliq̄ q̄ ad memoriā
veniunt silencō sub p̄mo. quia ad alia festio.
S; vnū dicam. qđ ab eo narratū p̄tereundū
nullo mō existimo in eodē monasteio qđam
magne vite mōchus erat ortulan? fur vero

b. i.

venire consueverat per sepe ascendere et occulte oleam
auferre cumque ille multa platarum que minus iuciret
et alia pedibus calcata alia direpta conspiceret
totum ortum circueiens inuenit inter vnum fur venire consue-
uerat. **Qui** in eundem ortum de arbutibus expectavit etiam
serpentem cui precipiens dixit. **Seque** me. **Atque**
ad aditum furis veniens imperavit serpenti dicens.
In nomine ihesu precipio tibi ut aditum istum custo-
dias. ac furem huc ingredi non permittas. **Pro**ti-
nus serpens totum se in itinere in transversum tetendit
et ad cellam monachus rediit. **Cumque** meridiano tem-
pe aucti quiescerent. mox solito fur aduenit. ascen-
dit sepe et dum in ortum deponeret pedem vidit subi-
to quod testus serpens clausisset viam. **Et** tremefac-
tus pro semetipsum cecidit. ei quod pes per altiam
tuum insude sepi inhesit sicque usque dum ortulan-
rediret deorsum capite perpediit. **Consueta** hora
venit ortulan- pendente in sepi furem reperit
Serpenti autem dixit. **Gras** deo quod implesti quod ius-
si tunc de modo. **Qui** illico abcessit. **Ad** furem vero
veniens ait. **Quid** est frat. **Tradidit** te mihi
deus. **Quare** in labore monachorum furtum toties
facere presumpsisti. **Qui** hec dicens. pedem illius a
sepe in qua inheserat soluit. eumque sine lesione de-
posuit. **Cui** dixit. **Seque** me. **Quem** sequentem
duxit ad orti aditum: et oleam que furto appetebat
auferre. ei cum magna dulcedine prebuit dicens.

Vade et post hec furtū nō fatias. Sz cū necē
habes hinc ad me igredē a q̄ tu cū pctō labo
rasti tollē. ego ē deuot⁹ dabo ¶ Petr⁹ Nūc
vsqz ut iuenio icassum ego nō fuisse prēs in
italia q̄ signa facerēt estīabā. ¶ Gregorius
¶ Capitulum quartū.

Fortuātū viri venerabilis abbatis mōsterij
qd̄ appellat⁹ balneū cicerois. aliorūqz
venerabiliū viroz didici ēlacōe qd̄ nāro. Vir
sāss⁹? Eq̄c⁹? noīne in valerie ptib⁹ p vite sue
merito apd̄ om̄s illie magne admiracōis hē
bat⁹: cui fortuāt⁹ isdē familiariter not⁹ fuit.
Qui nimiz eq̄c⁹? p sue magtudinē sc̄tatis. m̄f
toz in eadē puītia mōsterioz p̄ extitit. Hūc
cū i iuuetutis sue tpe. acri ētamine carnis sue
inētīua fatigarēt: ip̄e sue tēptacōis āgustie
ad oracōis studiū sollercōrem fecerūt. Cūqz
hac i re ab oīpotētī deo ēmediū otinuis p̄abo
q̄reret. nocte q̄dā assistēte āgelo eunuchisai
se vidit eiusqz visioī apparuit. q̄ oēz motū ex
geitalib⁹ mēbris ei⁹ absidēt: atqz ex eo tpe.
ita aliē⁹ extitit a tēptacōe. ac si sexū nō hēret
i corpe. Qua v̄tute fret⁹? ex dei oīpotētis auxi
lio. ut viris añ p̄erat. ita cepit p̄ mod̄ etiā fe
mis p̄esse. Nec tñ discipulos suos admonē
cessabat ne se exēplo ei⁹ i hac re facē crederēt
et casuri nō tēptarēt donū. qd̄ nō acceperēt
b. ij.

Et autē tpe. q̄ malefici sūt in hac romana vr
be de p̄henſi. **B**asili⁹ q̄ magicis opibus p̄m⁹
fuit in mōchico habitu valeriā fugiēs p̄ciēt
Qui ad vix reuerendissimū castoriū amēni
ne cītati⁹ ep̄m p̄gēs petiuit ab eo ut eū **E**q̄cio
abbati dmitteret: ac sanandū mōsterio illi⁹
d̄mendaēt. **T**ūc ad mōsteriū venit ep̄s scāz
basiliū monachū addurit. ⁊ eq̄ciū dei famul⁹
lum vt eundē mōchū in d̄gregacōne suscipēt
rogauit. **Q**uē statim vir sanct⁹ itūes ait. **H**ūc
quē mihi pat̄ d̄mendas ego nō video mona
chū esse. sed diabolū. **C**ui r̄ndit. **O**ccasionē q̄
ris: ne debeat p̄stae qd̄ peteis. **A**d quē mox
famul⁹ dei dixit. **E**go q̄dem hoc eū denūcio eē
qd̄ video. **N**e tñ nolle me obedire existiēs: fa
cio qd̄ iubes. **S**usceptus itaqz in mōsteio est.
Cū nō post multos dies isdē dei famul⁹ p̄ ex
hortandis ad desideria sup̄na fidelibz paulo
longi⁹ a cella digressus est. **Q**uo discedente
d̄tigit vt in mōsterio v̄ginū. in q̄ eiusdē p̄ris
cura vigilabat vna eaz q̄ iuxta carnis hui⁹
putrediez specōsa videbat̄ febricitatē incipēt
⁊ vehementē anxiarī magnisqz nō iā vocibz. s̄
stridoibz clamaē. mō moxitura sū. nisi basili⁹
monach⁹ viat: ⁊ ip̄e mihi p̄ sue curacōis stu
diū salutē reddat. **S**z in tāti patris absentia
accēdē q̄sp̄iā mōchoz in d̄gregacōe virginū

minime audebat. q̄to min⁹ ille q̄ nonus ad
uenerat. eiusq; adhuc vita fratru⁹ & gregacio
nesciebat. **M**issumq; est repete ad dei famu
lu eq̄ciu: nūtiatūq; est illi q; sc̄imonial illa in
mēsis febr̄ib; estuar; et basilij mōchi visita
cōez ārie q̄reret. **Q**uo audito vir sc̄is de dig
nādo subtrifit atq; ait **N**ūq̄d non dixi q; di
abolus eēt iste nō monach⁹? **I**te et eū de cel
la expellite. **D**e ācilla āt dei q̄ ārietate febr̄iū
vrget. nolite esse solici: qz ex hac hora ne
q; febr̄ib; laboātura est. neq; basilii q̄situra.
Regressus ē mōchus ⁊ ea hora salutē restitu
tā dei virginē agnouit. q̄ eandē salutē illi? di
famul⁹ eq̄ciu? lōge positus dixit. in v̄tute sc̄z
miraculi exēplū tenēs magistri. q̄ inuitat⁹ ad
filiū eguli. eū solo verbo restituit salutē. ut reū
tēs pat̄ ea hora filiū ēstitutū vite cognoscerz
quā vitā illi? ex ore veritatis audisset. **Q**ēs āt
mōchi iussionē sui p̄ris iplentes eūdē basilii
ex mōsterij hitacōe ēpulerēt. q̄ ēpulsus frequē
ter clamabat. se cellā eq̄cij magicis artib; in
aera suspēdisse nec tñ eius quēpiā potuisse le
dere q̄ non post longū temp⁹ i hac romana
vrbe exardescēte zelo cristiāni populi. igne
cremat⁹ est **Q**uadā vero die vna dei famu
la ex eodem monasterio virginum ortum in
gressa est que lactucā conspitiens cōcupiuit.
b. iij.

eāq; signo crucis bñdicē oblita ē: ⁊ momor-
dit auidē. sed arrepta a dyabolo p̄tīn? cecidit
Cūq; v̄xaret eidē patri eq̄ō s̄b celeritate nū-
tīatū est: ut v̄iret d̄ctus et orando cōcurreret
Morq; ut ortū isdē p̄ ingressus ē: cepit ex
ei? ore q̄si satis fatiēs ip̄e q̄ h̄ac arripueāt dy-
abol? damaē dicēs. **E**go q̄d feci. ego q̄d feci.
Sedebā m̄ sup lactucā. v̄it illa ⁊ momordit
me. **C**ui cū ḡui indiḡcōe v̄ dei p̄cepit ut absce-
dēt: ⁊ locū in oīpotētis dei famula nō h̄eret.
Qui p̄tīn? abscessit: nec eā d̄tingē v̄ltra p̄ua-
luit. **¶** **Q**uidā vero felix noīe nurse p̄uitie no-
bilis. pat̄ hui? castoris q̄ nūc nobiscū in hac
romana vrbe demorat? cū eūdē v̄neābile v̄iz
sac̄y ordinē nō h̄ere d̄spic̄eret et p̄ singula lo-
ca discurrē at; studiosē p̄dicare eū q̄dam die
familiaritatis ausu adiit dicēs **Q**ui sacrū ordi-
nē nō habes atq; a romano p̄tifice sub q̄ de-
gis. p̄dicacōis licētiā nō accepisti: p̄dicare
quomō p̄sumis: **Q**ua eius inq̄sitione d̄pul-
sus vir sanct? indicauit p̄dicacōis licētiā
qualiter accepit dicēs. **E**a que mihi loque-
ris. ego q̄z metū ip̄se p̄tracto. **S**ed nocte qua-
dam sp̄tiosus mihi p̄uisionē astitit iuuenis
at; in lingua mea medicinale ferramentū id
est flebotonū posuit dicēs. **E**cce posui ver-
ba mea in ore tuo egredere ad predicādum.

Atq; ex illo die. etiā cū uoluerō de deo tacere
nō possum **Pe.** Delim p̄ris huius etiā op?
agnoscere q̄ fert talia dona p̄cepisse. **¶ Gre.**
Opus petre ex dono est. nō donū ex opere.
Alio q̄n grā iā nō est grā. omē q̄ppe op? dona
p̄ueniūt. q̄uis ex subsequēti ope ipsa etiā do
na suberescūt. **N**e tñ vite ei? d̄ḡcōe fraudeis
bñ hūc reuerēdissim? vir albin? reatie ecclīe
āstites agnouit: a adhuc supsūt mlti. q̄ eū scī
re potuerūt. **S**; plus opis q̄d q̄ris q̄n corda
bat vite mūditiā. cū studio p̄dicacōis. **T**āt?
q̄ppe illū ad colligēdas deo aīas feruor accē
derat. vt sic monasterijs p̄ess̄. q̄ten? p̄ ecclīas
p̄ cast̄. p̄ vicos. p̄ singuloꝝ q̄z fideliū domos
cirāquaꝝ discurreret. corda audiētū ad a
morē patrie celestis excitaret. **E**āt autē valde
vilis in vestib; atq; ita despectus. ut si q̄s illū
fortasse nesciret salutat? etiā resalutaē despi
ceret. **E**t quociēs ad alia tenebat loca. iumē
tū sedere cōsueuerat. q̄d esse despicabili? iumē
tis omib; in cella potuisset. in q̄ etiā capistro
pro freno et vruecū pellib;. pro sella vteba
tur. **P**er semetip̄m sacros codices in pellicijs
saculis missos dextro leuoq; latere portabat
et quocūq; puenisset. scripturarū aperiebat
fontem et irrigabat prata mencium. **H**uius
quoq; opimio predicacōis ad romane urbis

b. iij.

noticiã puenit. atq; vt est lingua adulanciũ
auditois sui aiam aplectendo necãs. **E**o tpe
clerici hui? apostolice sedis astiti adulando
q̄sti sũt dicætes **Q**uis est iste v? rustic? . q̄ auc
toritatẽ sibi p̄dicacõis arripuit. et officiu nri
dñi apostolici. sibi met vsurpaẽ in doct? p̄su
mit? **M**ittat? igz si placet q̄ huc eũ exhibeat
vt q̄s sit ecclãsticus ordo agnoscat. **S**ic autẽ
mois e. ut occupato i mltis aĩo adulaçõ val
de subripiat. si ab ipõ cordis ostio. neq̄q̄ fue
rit citius epulsa. sua detibo sibi clericis. d̄sensũ
pontifex p̄buit. ut ad romanã vrbẽ deduci de
buisz. a q̄ nã essz sua mẽsura cognoscerz. **J**ulia
nũ aut tũc defensorẽ mittẽs. q̄ sabineni ecclãe
postmodũ in episcopatu p̄fuit. **H**oc p̄cepit
vt aĩ magno eũ hõre deducet. ne q̄d q̄ famu
lus dei. ex duencõe eadẽ iniurie sentiret. **Q**ui
parẽ de eo clericõz votis datus volẽs festine
ad ei? mõsteriũ cucurrit ibiq; absente illo aĩ
q̄rios scribẽtes reperit. vbi abbas esset inq̄si
uit. **Q**ui dixerũt. **I**n valle hac que mõsterio
subiacet. fenũ secat. **I**sdẽ vero iulian? supbũ
valde. atz otumacẽ puez habuit. cui vix po
terat vel ipse dñari **H**ũc ergo misit. vt eũ ad
se sub celeritate pducerz. **P**errexerit puer. a p̄t
uo spũ pratũ velocit ingressus. omnesq; illic
intuẽs fenũ secantes: req̄siuit q̄s nã essz eãq̄.

Moxq; vt audiuit quis effz. eū adhuc lōge
positus asperit et imēso timore corrept? ē. cē
pitq; tremē lassescere seq; ipsū nutātū gressu
vix posse portae. **Q**ui tremēs ad dei hoīez p
ueit at; vlnis huiliē ei? genua deosulās strix
it suūq; dñz ei occurrisse nūciavit cui ēsaluta
to dei famul? p̄cepit dicēs: **L**eua fenū viride
a porta pabulū iumtis ī qb; vīstis. **E**cce ego
qz paz supest. ope expleto te s̄sequor. **I**s at
q̄ missus fueat iulian? defēlor mirabat q̄dnā
effz q̄ ēdire moāret? puer. **E**cce cū reūtētē pu
erz aspiciat at; in collo fenū ex prato deferentē
vehementē irat? cepit clamaē dicēs. q̄d est h̄.
Ego te n̄ hoīez adducē non fenū portae. **C**ui
r̄ndit puer. **Q**uē q̄ris ecce subseq̄tur. **E**cce cū
v̄ dei clauatis calciat? caligis. falcē fenariā in
collo deferēs vīebat. **Q**uē adhuc lōge positū
puer suo dño qz ipse effz quē q̄reret īdicavit.
Isdē vero iulian? repēte ut vidit dei famulū
ex ipō hitu desperit eū quē q̄lit debēt alloq; p
terua mēte p̄ābat. **M**ox vero ut su? dei omni
nus affuit eiusdem iuliani animū. intollera
bilis pauor inuasit: ita vt tremēt atq; ad in
finuandum hoc ipsum ad quod venerat vix
sufficere lingua potuissz. **Q**ui huiliato mox
spū ad eius genua currit: oracōez p se fieri
petit. et qz pat̄ eius ap̄licus p̄tifer eū vidē

vellet indicavit. **V**ir aut̄ venerandus **E**q̄us
cepit imēlas grās oīpotēti deo agē. ⁊ afferēs
q̄ se p̄ sūmū pōtifiōē. grā supna visitasset illis
cō veniit fratres p̄cepitqz hora eadē iumēta
p̄parari. atqz executorē suū cepit vehemētissimē
vrgē. ut statim exire debuissent. **C**ui **I**ulianus
ait. **H**oc fieri nullaten⁹ potest. qz lassatus exi
tinere: hodie nō valeo exire. **T**ūc ille respon
dit. **C**ōtristasti me fili qz si hodierna die nō
egredimē. iam crastina nō eximus. **D**eī itaqz
famulus. executoris sui lassitudie cōact⁹. ī mō
sterio suo eadē nocte demoāt⁹ ē. **C**ū ecce seq̄n
ti die sub ipō lucis crepusculo vehementē eq̄ ī
cursu fatigato ad iulianū cū ep̄la puer vit:
inq̄ ei p̄ceptū est ne seruū dei atigē vel mouē
de mōsterio auderet. **Q**uē cū ille req̄reret cur
sentētia eēt mutata: cognouit qz nocte eadē
q̄ ipse illuc executor missus ē p̄ visū pōtiferi fu
eāt vehemēt. exiit⁹ cur ad exhibend⁹ di hoī:
nē mittē p̄sup̄sis. **Q**ui p̄tin⁹ surrexit seqz ve
nerādi viri oracōib⁹ cōmēdās ait. **R**ogat p̄
vī. ne fatigai debeatis. **T**ūqz h̄ dei famul⁹ au
dis. cōtristat⁹ ait. **N**unq̄d nō die hesternō
dixi. qz si nō statim p̄gēm⁹ iā p̄gere mīme licēt
Tūc p̄ caritatis exhibiōē aliquātulū execu
torē suū ī cella t̄tinuit ei⁹qz laboris sui cōmod⁹
cōacto remittētiqz dedit. **C**ognosce igit̄ petre

inquāta dei custodia sūt q̄ in hac vita seipōs
despicē nouerūt cū quibz intus cibus in hōre
nuērant. q̄ despecti foras hoībus eē nō erubescit
aut. Qui ecōtra ī dei ocul' iacet q̄ apd suos et
primoz oculos p̄ ianis glie appetitū tumēt.
Dñ a q̄busdā veritas dicit. Vos estis q̄ iusti
ficatis vos corā homībz deus autē nouit cor
da vestra qz qd homībus altū est ab hoīnas
bile est apd deū. ¶ De. Miroz valde. qd de
tli viro surripi pōtifici tāto potuerit. ¶ Gre.
Quid miraris petre. qz fallimur q̄ hoīes sus
mus. An mēte excedit. qz dauid pphetie spie
ritū hēre cōsueuerat cōtra īnocentē ionathe fi
liū sentētiā dedit cū verba pueri mendicētes
audiuit. Qd tñ qz p dauid fcm̄ est. a ocul
to dei iudicō iustū credim? a tñ huāna racōe
qualit iustū fuit nō videm? Quid ergo mi
rū. si ore mētiencū aliqñ in aliud ducimur. q̄
pphete nō sum? Multū vero est. qz vniūsal
iusqz p̄sulis mētē curaz dēstas deuastat Cū
qz aim? diuidit' ad multa. fit mīoz ad singu
la: tñcoqz ei in vna q̄libet re subripitur. qñto
latius in multis occupat. ¶ Pe. Vera sūt
valde q̄ dicis ¶ Gre. Silere nō debeo qd de
hoc viro abbate quondā meo reuerētissimo
valencōne nariāte cognoui Dicebat nāqz qz
corpus eius dum in beatū laurencij martiris

oratorio esset hūatū sup sepulchꝝ illiꝝ rusticꝝ
quāda arca cū frumēto posuit. nec quātꝝ quālisqꝝ
vir illic iacēꝝ ppendē ac verei curauit Cū re
pēte turbo cœlitus factꝝ rebo illic oībo in sua
stabilitate manētibo arcam q̄ supposita sepul
chꝝo eiꝝ fueāt extulit longeꝝqꝝ piccit. ut palā
cūcti agnoscerēt quātū esset meiti cuiꝝ illic cor
pꝝ iacēꝝ ¶ **E**a etiā q̄ sibiūgo. p̄dicti veneābil
viri fortuātū q̄ valde in etate ⁊ opē et simpli
citate placꝝ flacōne cognoui **E**andē valetiā
pūntiā lōgobardis intrātibꝝ: ex mōsteio re
uerēdissimū viri eq̄cīj. in p̄dicto oratorio ad se
pulchꝝ eiꝝ mōchi fugerēt. Cūqꝝ lōgobardi se
uētēs oratoriū intrassent cœperēt eosdē mona
chos foras traherēt eos ā p̄ tormēta disautē
rēt ā gladijs necarēt. **Q**uoz vnꝝ īgenūit. atꝝ
acri dolore amotꝝ clamauit o sōe eq̄ti placꝝ ē
vt traham et nō nos defendas. **A**d cuiꝝ vocē
p̄tinus seuiētes longobardos imūdos spūs
īuasit. q̄ corruētes ī etiā tā diu vexati sūt quosqꝝ
h̄ cūcti etiā q̄ foris erāt lōgobardi cognosce
rēt. q̄tenus locū lacrū temerare vltērius nō
auderēt. **S**icqꝝ vir sanctus dum discipulos
defendit. etiā multis post remediū illuc fu
gientibus p̄buit.

¶ **C**api. v.

Quiusdā cōepi mei relacōe didici quōd nar
ro. q̄ in āchomitana vrbe p̄ ānos m̄fos

in mōchico hītu deguit. ibiq; vitā non medi-
octer religiosam duxit. Qd etiā qdā nri iā p-
uectiois etatis q̄ ex isdē sūt p̄tib; attestatur
Iuxta eandē nāq; citatē ecclīa beati stephani
mārtis sita est: in q̄ vir vite veneābilis cōstā-
cius noīe mātionarij functus officio deseruie-
bat cui? sanctitatis opinio sese ad noticiā ho-
minū lōge lateq; tetēderat: qz isdē vir. fūdis-
tus trena despiciēs. toto ānisu mētis ad sola
cēlestia flagrabat. **Q**uadā vero die dū in ea-
dē ecclīa oleū deess; .a p̄dictus dñi famul; vñ
lāpades accēderet omimodo nō hēret. ōnes
lāpades ecclīe impleuit aq̄ at; ex more in mez-
dio papiz posuit quas allato igne succēdit
sicq; aqua arsit in lāpadib;. ac si oleū fuiss;. **P**
erpēde igit; petre cui? meriti iste vir fueit
q̄ necitate sp̄ullus elementi naturā mutauit
¶ De. Mir; est valde qd̄ audio: sed
velim nosse. cui? huilitatis ap̄ se esse potuit
iste q̄ tante excellentie foris fuit. **¶ Gre.**
Intē vtutes aīmi agrue req̄ris: qz multū val-
de est qd̄ tēptacōe sua intus mentē lacessunt
mira q̄ foris fiūt. **S**ed si huius cōstancij vene-
rabilis. vnū qd̄ fecit audis cuius humilitatis
fuerit citius agnoscis. **¶ De.** Postq̄
facti illi? tale māculū dixisti: supest ut etiā
me de huilitate mētis eius edificēs **¶ Gre.**

Quia valde opio ei? sc̄tatis excreuerat: m̄tū
hunc ex diuersis puincijs. anxie vidē siciebāt
¶ Quadā vero die ex lōginq̄ loco ad vidēdū
ostatiū q̄dā rusticus uenit. Eadē uero hora. casu
contingerat: ut sc̄is uir sc̄as ī ligneis ḡdibz re
fiteōdis lāpadibz desuiēt. Erat aut̄ pusillus
valde. et exili forma atq; despecta. Cūq; is q̄
ad vidēdū eū uenēat. q̄s nā esz inq̄rēt. atq;
obnixē petēt ut sibi debuisz ostēdi: h̄j q̄ illū
nouerūt mōstrauerēt q̄s eēt. Sed sicut stulte
mētis hoīm hoies meitū exq̄litate corpis me
ciūt: eū puulū atq; despectū vidēs ip̄m hūc
eē cepit om̄io nō credē. In mēte etem rustica
int̄ h̄ qd̄ audieāt ⁊ uidebat q̄i sc̄a fuerat qdā
rixa. et estimabat tā breuē p̄ uisionē esse nō
posse quē tā ingentē habueāt p̄ opionē. Cui
ipsū esse dū a pluibz fuissz at testatū. desperit
et irrisit dicēs **E**go gradē hoīem credidi. iste
aut̄ de hoīne nihil habet. **¶** Qd̄ ut uir dei ostā
ti? audiuit. lāpades q̄s refitebat ptin? letus
relinquēs dicit? descedit. atq; in eiusdē rustici
amplexū ruit. eūq; ex amore nimio cōstrin
gere cepit brachijs ⁊ osculari. magnasq; ḡ
cias agē. qd̄ de se talia iudicasset dicēs. **T**u
sol? in me oculos aptos habuisti. **E**x qua re
pensandū est. cuius apud se humilitatis fuit
qui despicientē se rusticum amplius amauit.

Qualis enim quisque apud se lateat. et tumelia illa
ta pbat. **N**am sicut superbi hominibus sic plerumque
humiles sua despectioe contumeliantur. Cumque se et in aliis
enim oculis viles aspiciunt idcirco gaudet quod huius
iudicio confirmari intelligunt quod de se et ipsi apud
semetipsos habuerunt. **Pe.** Ut agnosco et iste
magnus foris fuit in maculis huius maior intus in
humilitate. **Gre** **capitulū. vi.**

Eiisdem achemitane antistes ecclesie vir vite
venerabilis macellinus fuit cuius gressum
dolore nimio podagra contraxit: eumque familiae sui
sibi necesse est in manibus ferebant. Quadam
vero die palpam incurie. eadem civitas achemitana
succensa est. Cumque vehementer arderet currerunt
omnes ut ignem extinguerent. Sed illis aquam certam
impicientibus ita creascebat flamma: ut iam totius
urbis interitum minari videtur. Cumque propinquum
ora sibi queque loca ignis inuaderet. iamque urbem
partem non modicam consumpsisset et obistere nullus
valeret. deductus in manibus episcopus venit et tanta
periculi necessitate impulsus familiaribus suis se por-
tantibus precepit dicens. Contra ignem me ponite
Quod ita factum est. atque eo loco est positus ubi
tota vis flamma videbatur inambere. Cepit autem
mimo modo in semetipso incendiū retorqueri. ac si
reflexioe sui impetus exclamaret seipsum transire
non posse. Sicque factum est. ut flamma incendiij

88

illo tñino refrenata. i semetip̄a refrigescerz.
et attingere vlteri? . q̄d q̄ edificij nō auderet.
Perpēdis petre cui? sc̄itatis fucit egz hoiez
sedere. ⁊ exorādo flāmas p̄mere? **¶ Pe.**
Et ppēdo ⁊ obstupesco **¶ Gre.** **¶ Ca. vij.**

De viō nūc loco tibi aliq̄d nārao q̄d ⁊
viri veneābil' maximiani ep̄i. ⁊ lauriois
quē nosti veterani mōchi: q̄ vtz nūc vsqz su
pē flācōe cognoui. Qui sez lario in eo mōste
rio q̄d iuxta nepesinā vrbē sub pētonia vocat'
ab anastasio sc̄ssimo viro nutrit' ē. Qui ni
miz anastasi? vite venerabil' viro nōnoso p̄
posito mōsterij q̄d in soractis mōte sitū est. ⁊
ppinq̄tate loci et moy magtūdine ⁊ virtutū
studijs assidue iūgebāt. Isdē vero nōnosus
sub asprimo sui monasterij degebat patre s̄
ei? mores mira sp̄ eq̄nimitate tolerabat. sicqz
fribo in māsuetudine p̄erat. sicut crebro p̄is
iraundiā ex huilitate mitigabat. Quia vero
ei? monasteriū in sūmo mōtis caamine sitū
est. ad quēlibet puū ortū fratribz excolēdum
nulla planities patebat. sed vn? breuissim?
locus in latere mōtis excreuerat quē ingētis
saxi naturaliter egrediēs moles occupabat.
Quadā die dū nōnosus vir veneābilis cogi
taret qz saltē ad cōdimēta oley nutrienda lo
cus isdē apt? potuiss̄ existē. si hūc moles saxi

illius nō teneret. occurrit aīo. qz eandē molē
quīquaginta boum paria mouē nō possent.
Cūqz de hūano labōrē esset facta desperacio:
ad dīnū se solaciū contulit. seqz illuc nocturno si-
lencō in oracōez dedit. **Cū** mane facto ad eū-
dem locū frēs uenerūt: atqz iuenerūt molē tā-
te magtūdis ab eo loco lōgius recessisse: suo-
qz recessu largiū frībō spaciū dedisse. **Alio**qz
tpe cū isdē vir uenerabil lāpades vitreas in
oratorio leuaēt. vna ex eis de manibō cecidit.
Que p innumeās ptes fracta dissiliit. **Qui** re-
hemētissimū pīs monasterij furorē timens
lāpadis ptinus oīa fragmenta collegit. atqz
aī altaē posuit: seqz cū graui gemitu i oracōez
dedit. **Cū**qz ab oracione caput leuaasset: sanā
lampadē reperit quā timēs p fragmēta colle-
gerat: sicqz mō in duobō miracul duoz patz
est vtutes imitat? : i mole scz saxi factū grego-
rij q montē mouit. **In** repacōe uero lāpadis
vtutē donati q fractū calicē pristie incolūitati
restituit. **¶ Pe.** Habem? vt video de exēplis
ueteribus noua miracula. **¶ Gre.** Dis ne
aliquid in opatione nōnōsi de imitacōe quo-
qz helisei cognoscere. **¶ Pe.** Volo:
atqz inhiāter cupio **¶ Gre.** Dum quadā
die in monasterio vetus oleū deesset. iāqz col-
ligende oliue tempus incūberet. sed fructus

in oliuis null? apparēt: visū p̄ri mōsterij fue
rat. ut circūquaq; frēs ī colligēdis oliuis. ad
exhibēda ext̄neis opa p̄gerēt. q̄ten? ex mer
cede sui operis aliquātulū mōsterio oleū de
portarēt. Qd̄ vir dñi nōnosus fieri maḡ hui
litate phibuit ne exeūtes frēs ex mōsteio. dū
lucra olei q̄rerēt. aīmaz dāna paterēt. Sed
qz in mōsterij arboibus oliue pauce ī esse vi
debātur: eas colligi p̄cepit atq; in p̄lo mitti. ⁊
quālibz paz oleū exire potuissz sibi met defer
ri. factūq; est. ⁊ susceptū in puulo vasculo ole
um frēs nōnoso dei famulo detulerūt qd̄ ip̄e
p̄tin? añ altare posuit cūctisq; egredientibz
orauit: atq; accidis postmodū fr̄ibz p̄cepit vt
hoc qd̄ detulerāt oleū leuarēt. ⁊ p̄ cūcta vasa
mōsterij exigue fūdendo diuiderēt: q̄ten? bñ
dictōe eiusdē olei oīa infusa viderētur: Que
p̄tin? ut erāt vacua claudi fecit die vero alio
apta oīa plena repta sūt. ¶ De. Probam?
q̄tidie impleri verba veritatis q̄ ait. Pat̄ me?
vsq; mō opatur ⁊ ego opor. ¶ Gre.

¶ Capitulū octauū
Eodē tpe venerādu? vir anastasi? cui?
supius memoriā feci: scē romaē ecclē
cui deo auctoē desuio nōri? fuit q̄ soli deo va
caē desiderā? scriuū desuio mōsteiū elegit: at
qz ī eo loco quē p̄fatus sū q̄ subp̄etōia vocat̄

per anno
n. c. q. m.
Quo v
emmet
¶ Quod
et rucab
decreuit
sūm dan
ano. ali
uo aut n
octauū fi
gregari
cū hietū
dies. p̄
eo ordi
a hietū
filii atq;
as dicto
staret: q
vūdo h
venerat
ent quē
cū vne
pedibus
dicas: q
ne septi
do. D. m.

per annos multos in sanctis actibus vitam duxit. eiq; monasterio solerti custodia prefuit. Quo videlicet in loco ingens. desuper rupes emnet et profundum desubter precipitium patet. **¶** Quadam vero nocte cum iam omnipotens deus eius venerabilis viri anastasi laboribus remunerare decreuisset; ab alta rupe vox facta est quae per ducto sonitu clamaet dicens: Anastasi veni. Quo vocato. alijque septem fratres ex nocte sunt vocati. Paruo autem momento ea quae fuit emissa vox filium et octauum fratrem vocauit. Quas dum apte voces congregatio audisset. dubium non fuit. quod eorum quae vocati fuerant obitus propinquasset. Intra paucos igitur dies. primus venerandus vir anastasi ceteri autem in eo ordine ex carne educti sunt. quae de rupis vertice fuerant vocati. Fratrem vero ille ad quem vox per filium atque eum ita noiauit. morientibus alijs paucis diebus vixit et tunc vitam finiuit. ut apte monstraret. quod interiectum vocis filium primum spatium viuendi signauit. Sed mira res contingit quod dum venerabilis vir anastasi de corpore exiret erat quidam frater in monasterio. qui super eum viuere volebat. prouolutus vero eius pedibus. cepit ab eo cum lacrimis postulare dicens. Per illum ad quem vadis te coniuro ne septem dies super te viuam in hoc mundo. Ante cuius septimum diem etiam ipse defunctus est.

Qui tñ in illa nocte. int̄ ceteros nō fuerat vocatus: ut apte claresceret: qz eius obitū sola venerabilis anastasijs itercessio obtinē potuisset. ¶ **Pe.** Dū isdē frat̄ a vocatus int̄ ceteros nō est. a tñ sc̄i viri int̄cessioibz ex hac luce subtract? ē. quid aliud dat̄ intelligi nisi qd hij qui apd̄ dñm magni sūt meriti obtinē aliqñ possunt ea etiā q̄ nō sūt p̄destinata. ¶ **Gre.** Obtinē nequaquā possunt q̄ p̄destinata nō fuerint. sed ea que sc̄i viri orādo efficiūt. ita p̄destinata sūt vt p̄cibus obtineātur. Nā ipsa qz ph̄emis regni p̄destinacō ita est ab oīpotenti deo disposita. ut ad h̄ electi ex labōe pueniāt q̄ten? postulādo mereātur accipē: qd̄ eis oīpotēs deus añ secula disposuit donāe. ¶ **Pe.** Probari mihi aptius velim si pōt p̄destinacō p̄cibus adiuuari. ¶ **Gre.** Hoc qd̄ ego Petre intuli: cōc̄ite valet p̄bari. Certe etenim nosti. qz ad abrahā dñs dixit. In ysaac vocabitur tibi semē: cui etiā dixerat. patre multaz geneciū cōstitui te. Cui rursū p̄misit dicēs. B̄ndicam tibi a multiplicabo semen tuū sicut stellas celi: et velut arenam. que est in litore maris. Ex qua re apte constat. qz oīpotēs deus. semen abrahę multiplicare p̄ ysaac p̄destinauerat. et tamen scriptum est. de p̄catus est ysaac dñm pro vxore sua. eo qd̄

q̄ sc̄i
rebece
per ysa
cepit
bus mp
men ab
filios ha
nao ap
¶ Gre
vt cogn
tenti d
aq̄ hoc

H
p̄cibus
h̄m̄
denat̄ p̄
est tanto
quāro e
gravis
cōsolat̄
ne sup̄
quādā d
ea pau
rēt. Qui
ep̄c̄ fuit

est sterilis: q̄ exaudiuit eum et dedit cōceptū
rebece. **S**i ergo multiplicacō geneis abrahę
per ysaac p̄destinata fuit. cur sterile coniugē ac
cepit. **S**ed nimis stat. qz p̄destinacō precī
bus implet. q̄n̄ is. in quo deus multiplicat se
men abrahę p̄destinaueat. oracōe. obtinuit ut
filios habere potuiss̄. **¶** **Pe.** Quia secretū
ratio aperuit. nihil mihi dubietatis remāsit.
¶ **Gre.** Dis tibi aliqd̄ de tuscie p̄tibz narrē.
vt cognoscas quales in ea viri fuerit. ⁊ oīpo
tentis dei noticie q̄ntū p̄p̄iui. **¶** **Pe.** Volo
atqz hoc omni modo exposco. **|** **Gregoiz.**

¶ Capitulū nonum.

Huit vir vite venerabilis bonifaci? noīe
q̄ in ea c̄tate que ferentis dicit̄ ep̄isco
patus officiū tenuit. qd̄ et moribz impleuit.
Hui? multa miracula. is q̄ adhuc sup̄est gau
denci? presbit̄ narrat q̄ in ei? obseq̄o nutrit?
est tantoqz valet de illo queqz veraci? dicere:
quāto ei atigit hūc et interesse. Hui? ecclesie
grauis valde paup̄tas ineat. q̄ bonis mētibz
eē solet custos huilitatis. Nihil aliud ad om
ne stipēdiū n̄ vnā tātū vineā habebat. Que
quadā die ita grādīe irruēte vastata ē. vt in
ea paucis vitibz. vix pui rariqz racemi emāc
rēt. Quā cū p̄dict? vir reuerēdissim? boīfaci?
ep̄c̄ fuisset ingressus. magnas omnipotentī

deo grās ētulit. qz ī ip̄a sua adhuc īopia. sese
āgustari cognouit. **S**z cū iā temp⁹ exigēt. ut
ip̄si q̄z racemi q̄ remāserāt maturefcere potuis
sent. custodē vinee ex more posuit: eāqz soller
ti vigilātia huari p̄cepit. **Q**uadā vero die ius
fit cōstancō p̄sbitero nepoti suo vt cūcta vmi
vascula ī episcopio. oīaqz dolia. ita ut añ cōz
sueuerat. supfusa piæ p̄paraēt. **Q**d cū nepos
illi? p̄sbīt audiret. admiratus valde est qz q̄i
insana p̄cipēt ut vmi vascula p̄parari facēt.
qui vinū mīme hēret. **N**ec tñ p̄sūpsit inq̄rere
cur talia iuberet: sed iussis ob tēperans omīa
ex more p̄parauit. **T**ūc vir dei vineā ingres
sus racemos collegit: ad calcatoriū detulit. o
nesqz exinde p̄cepit exire: solusqz ibi cū vno
puo puerulo remāsit quē in eodē calcatorio
imposuit. ⁊ calcari ip̄os paucissimos racemos
fecit. **T**ūqz ex eisde racemis parū aliqd vmi
deflueret. cepit hoc vir dei suis manibz in p
uulo vase suscipē et p cūcta dolia oīaqz vasa
que parata fuerāt pro bñdictione diuidere.
vt ex eodem vino omīa vascula vix infusa vi
derētur. **C**um vero ex liquore vmi parū ali
quid in vasis omibus misisset. vocato presbi
tero. p̄tinus iussit pauperes adesse. **T**unc ce
pit vinū in calcatorio crescere. ita vt omnia
que allata fuerāt pauperz vascula impleret.

Quibz
cauoz
atqz m
qz ad
stānī
cū ap
fudat
mīnō
ēps tan
p̄cepit
allū au
te facti
ueleret
cepit
huilita
cepit d
quiqz f
pe
inquire
reas lu
et illi a
la. **D**ū
rosūm
pauit m
mīme p
ros nos
hoc nos

Quibus dū se idonee satisfecisse aspiceret. ex cal-
catario puez iussit descēdere. apotecā clausit
atq; impōsito sigillo p̄prio munitā reliq̄t. mox
q; ad eccliam redijt. **T**ercō vero die p̄dictū cō-
stātū p̄sbitey vocauit et oracōe facta apote-
cā aperuit. ⁊ vasa in q̄b; tenuissimū liquorē
fudeāt vbtūm vinū fūdentia iuenit. ita ut pa-
uimētū oē exerescētia vīna iuaderēt. si adhuc
ep̄s tardis intrasset. **T**ūc terribilitē p̄sbitero
p̄cepit ne quousq; ip̄e ī corpe viueret. h̄ mira-
culū cui libet indicaēt. vīc; p̄timescēs ne ī v̄tu-
te facti hūano fauorē pullatus. inde int̄ ma-
nesceret vñ foris hoībus magn̄ appareret.
exēplū etiā magistri sequēs q̄ vt nos ad viā
huilitatis instrueret de semetip̄so discipul̄ p̄-
cepit dicens. ut ea q̄ vidissent nemini dicerēt
q̄usq; filius homīs a mortuis resurrexisset.

V Pe. Quia occasio apta se p̄buit. libet
inq̄rere quidnā sit q; redēptor n̄r cū duob;
ocis lumen reddidit. iussit ut nemini dicerēt
et illi abeūtes diffamaueēt eū in tota terra il-
la. **N**ūquid nam v̄nigenit? filius p̄ri ⁊ sanc-
tosp̄i cōet̄nus hac in re velle habuit qd̄ nō
potuit implere vt miraculum qd̄ taceri voluit
mīme potuisset abscondi. **V** Gre. **M**edemp-
tor noster per mortale corpus oīe qd̄ egit.
hoc nobis in exemplo actionis prebuit. vt
c. iij.

pro nostray viriū modulo ei? restigia sequē
tes. in offenso pede operis. p̄sentis vite car-
pam? viam. **M**iraculū nāq; faciens ⁊ taceri
iussit. ⁊ tñ taceri non potuit. ut videlicet elec-
ti eius exēpla doctrine illius sequētes i mag-
nis que faciūt latere q̄dem in voluntate habe-
ant. h̄ vt p̄sint alijs p̄dātur inuiti. q̄tenus ⁊
magne huilitatis sit. q; sua opa taceri appetūt
et magne edificacōis sit. q; eorū opera taceri
nō possunt. **N**ō ergo dñs voluit quicq; fieri
et mūne potuit. sed q̄d velle eius mēbra debe-
ant. q̄d v̄ de eis etiā nolentib; fiat. doctrine
magisterio exēplū dedit. **¶** **Pe.** Placet qd
dicis. **¶** **Gre.** **¶** Adhuc pauca aliqua q̄ de
bonifacij epi ope sup̄sūt. qz eius memoriā fe-
cim? exēq̄mur. **A**lio nāq; tpe bti pauli mar-
tiris natalic? p̄p̄inquabat dies q̄ in loco vir-
nobilis fortūatus noīe manebat. q̄ magnis
predib; ab eodē venerabili viro postulauit.
vt cū ap̄d btūm martirē missay solēnia agēt
ad benedictionē dandā in suā domū declina-
ret. **V**ir autē dei negare non potuit: qd ab eo
ex fortunati mente caritas poposuit. **P**erac-
tis igitur missarū solemnib;: cum ad predicti
fortunati mēsam venisset: priusq; deo ymnū
diceret. sicut q̄dam ludendi arte solēt victū q̄
rere. repente ante ianuā vir cū simia astitit.

et cymbala percussit. **Quē** sanctus vir sonitū au-
diens: dedignatus est dixit. **Heu** heu mortuus est
miser iste: mortuus est miser iste. **Ego** ad me-
sam refectōis veni. os adhuc ad laudē dei nō
aperui: et ille cum simia veniens cymbala percus-
sit. **Subiūxit** tñ atq; ait. **Ite** et pro caritate ei ci-
bū potūq; tribuite: scitote tñ qz mortuus est.
Qui in felix vir dū panē ac vinū ex eadē do-
mo percipisset egredi ianuā voluit: sed saxū in-
gens subito de tecto cecidit. eiq; in verticē ve-
nit. **Ex** qua percussione prostratus: in manibus iā
semitiuus leuatus est. **Die** vero altero secundum viri
dei sententiā funditus finiuit vitā: **Qua** in re
petre periculis est. quātus sit sanctis viris ti-
mor exhibendus. **Tēpla** enim dei sunt. **Et** cum ad
iracondiā sanctus vir trahitur: quāsi alius ad irascendū
nisi eiusdē tēpli inhabitator excitatur. **Tanto**
ergo metuenda est ira iustorum quāto et constat: qz
in eorum cordibus ille presens est. quā ad inferendam
ultionē quā voluerit. inualidus non est. **Ali-**
oq; tempe predictus constantius presbiter nepos
eius. equū suū duodecim aureis redidit. quos
in propria arcam ponens ad exercendū aliqđ
opus discessit. **Cum** subito ad episcopū pau-
peres venerunt. qui in portione precabantur.
vt eis sanctus vir bonifatius episcopus ad consola-
tionem sue inopie. aliquid largiri debuisset.

65

Sed vir dei qz qd tribueret nō habebat estu
are cepit in cogitacōe ne ab eo paupēs vacui
exirēt. **C**ui repente ad memoriā ēdijt. qz con
stanti? p̄s biter nepos ei? equū quē sedē vsue
uerat vendidisset. atqz hoc ipsū in arca sua p̄
ciū habēt. **A**bsente igitur eodē nepoti suo ac
cessit ad arcā. et pie violētus claustra arce cō
minuit duodecā aureos tulit eosqz indigētibz
vt placuit diuisit. **I**taqz stanci? p̄s biter re
uersus ex ope arcam fractā reperit. ⁊ caballi
sui p̄cium qd illic posuerat nō inuenit. cepit
magna vocē pstrepē. ⁊ cū furoē nimio clama
re. **O**ēs hic viuūt. solus ego in hac domo vi
uē nō possum. **A**d cui? nimiz vocēs aduenit
ep̄s: omēsqz q̄ i eodē episcopio aderāt. **C**ūqz
eū vir dei locucōe blanda temperaē voluisset
cepit ille cū iurgio r̄spondere dicēs. **O**mnēs
teū viuūt solus ego hic ante te viuē nō pos
sum. redde mihi solidos meos. **Q**uibz vocibz
cōmotus ep̄s beate marie semp virginis ec
clesiā ingressus est ⁊ eleuatis manibz extēso
restimētō. stando cepit exorare vt ei redderz
vnde p̄s biteri furētis in saniam mitigaē pos
tuisset. **C**umqz subito oculos ad restimētum
suum inter extensa brachia ēdurisset. repen
te i sinu suo duodecā aureos iuenit: ita fulgē
tes tāq̄ si ex igne hora eadē fuissent p̄ducti.

Qui
na p̄s
quos
tem m
riā nū
qz col
copanu
Nā sic
firmite
tallit
re p̄s
vino pl
do itur
usqz m
ōs bit
in eadē
acpēt
cundē
nullo d
valallo
qd ep̄
Nup
dentē a
non sit
gressus
inuit e
conspic

Qui mox de ecclia egressus. eos in sinu furen-
tis p̄sbiteri picat dicens Ecce habes solidos
quos q̄sisti. sed hoc tibi notū sit. qz post mor-
tem meā huic ecclie ep̄s nō eris. p̄pter auar-
itiā tuā. Ex qua sententie veritate colligitur.
qz eosdē solidos presbiē p̄ adipiscendo ep̄is-
copatu prepabat. S; viri dei s̄mo preualuit
Nā isdē constantius in p̄sbiterat̄ officio vitā
finiuit. **A**lio qz tpe duo ad eū gotti hospi-
talis gratia venerūt qui rauennam se festiā
re p̄fessi sunt. Quib; ipse paruū vas ligneū
vino plenū maū sua p̄buit. qd̄ fortasse i p̄rā
deo itineris hēre potuissent Ex quo illi q̄ ad
usq; rauennā puenirēt biberūt ut gotti q̄ sup
oēs bibūt. ymo replēt. Aliquātis aut̄ dieb;
in eadē ciuitate moātī sūt ⁊ vinū qd̄ a s̄o viro
acceperāt q̄tidie in vsū habueēt. sicq; vs; ad
eundē venerabilē patrē serētes reuerfi sūt. ut
nullo die cessarēt bibere. ⁊ tñ eis vinū ex illo
vasculo nūq; deess; ac si in illo vasculo ligneo
qd̄ ep̄s dedeat vinū non augeret; h̄ nasceret;
Nup; qz de eiusdē loci partib; senex quidā
deric; adueit q̄ ea que de illo narrat. filencō
non sūt premēda. **N**ā dixit q; quadā die in-
gressus ortū magna hunc erucay multitudie
inueit esse cooptū. Qui omne olus deperire
conspitiens ad easdem erucas quersus dixit

Adiuuro vos in nomine dñi nostri ihu xpi recedite hinc atq; hec olera comedere nolite q̄ statim ad viri dei v̄bū ita oēs egressi sūt ut ne vna q̄dem intra spaciū orti remanēt. Sed q̄d mirū q̄ hec de episcopatu eius tpe narram? q̄n̄ iā ap̄d̄ omnipotentē deū cordie simul et moribus creuerat: dū illa magis mirāda sint que eū b̄ senex clericus adhuc puerulū fecisse testat̄.

Mā ait. q̄ eodē tēpore. quo cū mirē sua puer hitaueat. egressus hospiciū. nōnūq̄ sine lineacrebro etiā sine tunica reūtebat̄. q̄z mox vt nudū quēpiā repeis̄ vestiebat hūc se spoliāns. ut se ante dei oculos illi? mercede vestiret. Quē mat̄ sua frequēter increpāe consueuerat dicens. q̄ iustū nō esset. vt ip̄e iops paupibus vestimēta largiētur. Que ingressa q̄dā die horreū. pene omē triticū q̄d sibi in stipēdio totius āni pauerat iuenit a filio suo paupibus expensū. Cūq; semetipsam alapis pugnisq; tunderet. q̄ quasi āni s̄bidia pdidisset. supuenit bonifatū? puer dei: eāq; verb̄ q̄bus valuit consolari cepit. Que cū nihil consolādis admittēt: hāc rogauit vt ab horreo exire debuisset. in q̄ ex oī eoz tritico paz̄ q̄d iuentū est emāsisse. Puer aut̄ dei: sese illic p̄tinē in oracōez dedit. Qui post paululū egressus: ad horreū matrē adduxit. Qd̄ ita tritico plenū

inuentū est. sicut plenū āte nō fuerat. cū mat
illi? totius āni sū pt? se dgregasse gaudebat.
Quo viso miāculo d pūcta mat ipsa iā cepit
agē vt daret. q̄ sic celeritē possit q̄ petissz acci
pē. Hec itaqz in hospicij sui vestibulo. galli
nas nutrire cōsueuerat. s̄ eas ex vicino rure.
vulpis veniēs auferebat. Quadam vero die
dū in eodē vestibulo puer bonifaci? staēt: vul
pis ex more vit a gallinā abstulit. Ipse aut
dātus ecclīaz intrauit et se i oracōez p̄sternēs
aptis vocibz dixit. Placet tibi dñe ut de nutri
mēto mris mee māducaē nō possim. Ecce enī
gallinas q̄s nutrit vulpis cōmedit. Qui ab
orōe surgēs ecclīaz egressus ē: Mor aut vul
pis ēdijt gallinā quā ore tenebat dimisit. atz
ip̄a moriēs añ ei? oculos i tram cecidit. ¶ Pe.
Valde mirz: q̄ exaudire p̄ces in se sperācium.
etiā in rebz vilibz dignat? de?. ¶ Gre. Hoc
petre ex mag? dditoris nr̄i dispensacōe agit?
vt p̄ mīma q̄ p̄cipim? sperare maiora debea
m?. Exauditus nāqz est in rebz vilibz puer
sūs a simplex ut in puis disceret. quantū de
deo presumere in magnis peticōnibus debe
ret. ¶ Pe. Placet qd̄ dicis. ¶ Gre.

Capitulū decimū

Aliusqz v̄tute venerabilis in eisdē p̄ti
bus fuit: fortūatus noīne tudertine

ecclesie antistes. q̄ in effugandis spiritibus in
mūdis inense virtutis gratia pollebat ita vt
non nūq̄ ab obsessis corporibus legiones de-
monū pelleret. et continue oracōis studio intē-
tus obiectas extra se eorū multitudines supera-
ret. **H**uius viri familiarissim⁹ fuit iulian⁹ nrē
ecclesie defensor. q̄ ante non longum temp⁹
in hac vrbe defūctus est. **C**uius ego quoq; h̄
didici relacōe qd̄ narro quia sepe gestis illi-
us vsu familiaritatis intererat cuiusq; post
memoriā ad instructionē nostrā q̄si faui dul-
cedinē in ore retinebat. **M**atrona quedā no-
bilis in vicinis tuscie ptibus habebat nuz. q̄
intra breue tēpus quo filium eius acceperat
cū eadem socru sua ad dedicacōnem oratorij
beati martiris sebastiani fueāt inuitata. **N**oc-
te vero eadē qua subsequente die ad dedicati-
onem p̄dicti oratorij fuerat p̄cessura volup-
tate carnis deuicta. a viro suo sese abstinere
non potuit **C**umq; mane facto conscientiam
deterreret. p̄petrata carnis delectacō. p̄cessi-
onē vero impetrarē verecūdia. pl⁹ erubescens
vultū hominū q̄ dei iudiciū metuens. cum so-
cru sua ad dedicādū oratoriū p̄cessit. **M**ox
vero ut reliq̄e beati sebastiani martiris orato-
riū sunt ingressē. eandē p̄dicte matrone nuz
malignus spiritus arripuit. et coram omni

populo
vit hanc
exaltat
hū respē
ta vires
nosere m
non pud
domū p
holis ve
p̄qui sui
quēre. ac
ostendit
cuius. car
conarū
quā mer
malicia m
abolus et
dū p̄uēta
viro legio
tibus agit
q̄ spiritū
et sic p̄fi
nobilē fōrt
ille silorpe
dedit rante
in vno ar
inuit. Tu

populo vexare cepit. Eiusdem vero oratorij p̄s
bit hanc dū vehementissime vexari aspiceret.
exaltari p̄tinus findonē tulit eāq; coopuit s;
hūc repēte simul dyabolus inuasit. Et qz vl
tra vires voluit q̄d q̄ p̄sumē. apullus est qg
noscere in vexacōne quid esset. Hīj vero q̄ ade
rant puellā in manib; ex oratio sublatā ad
domū p̄p̄riā deportauerūt cūq; hanc ātiquē
hostis vexacōne cōtinua vehementē atterz. p̄
p̄iqui sui eā carnaliter amātes atz amādo p̄se
quētes. ad obtinēdū salutis remediū malefici
tradiderūt. ut ei? aiā fūdītus extiguerēt
cuius. carni magicis artib; ad tēpus p̄desse
conarētur. Ducta est. itaq; ad fluuiū atz in a
quā mersa ibiq; diutinis incantacōnib; agē
malefici moliebant. vt is qui eā inuasēat dy
abolus exiret. S; miro ōnipotētis dei iudicō
dū p̄uersa arte ab ea vnus repellit. in eā su
bito legio intrauit. Cepit ex hoc illa tot mo
tib; agitari tot vocib; clamoribusq; p̄strepē
qt spiritib; tenebat. Tūc imito cōsilio p̄tes
ei? sue p̄fidie culpā fatētes. hāc ad viz vene
rabilē fortūatū ep̄z duxerūt ei; r̄liqrūt. Qua
ille suscepta mltis se dieb; ac noctib; i orōnē
dedit tantoq; āmisu p̄cibus incubuit quāto a
in vno corpe contra se assistere legionis acie
inuenit. Cum nō post multos dies. ita sanam

atq; incolumē ēddidit: ac si in ea diabolus
ppriū nūq̄ habuiss̄. ¶ **A**lio q̄ tpe isdē vir
oīpotentis dei famul⁹. ex obfesso quod hoīe
imūdū spiritū exaussit. **Q**ui malign⁹ spūs cū
reperascēte iā die secretā ab homibus horā
cerneret: pegrinū quēpiā eē se similās circūiē
cepit cītatis plateas et clamaē. **O** viz sanc-
tū fortuātū ep̄m ecce qd̄ fecit. pegrinū homi-
nē de hospiciō suo expulit: quero vbi req̄scē-
re debeat. et in cītate eius nō inueio. **T**ūc qdā
in hospiciō cū vxore sua et puulo filio ad pru-
nas sedebat q̄ vocē eius audiēs. et qd̄ ei ep̄s
fecerit equirēs hūc inuitant hospiciō: sedere
scā iuxta prunas fecit. **C**ūq; vicissim aliqua
cōfabularētur puulū ei⁹ filiū isdē malignus
spūs inuasit: atq; in easdē prunas picat̄ ibi
q; mox ei⁹ aiām exaussit. **Q**ui orbat⁹ miser
vel quē ipse suscepit. vel quē ep̄s expulisset
agnouit. ¶ **P**e. Quid nā hoc esse dicim⁹? ut
occidendi ausū in ei⁹ hospiciō antiqu⁹ hostis
accipet: qui hūc pegrinū estimās ad se hospi-
talitatis grā vocasset. **Gre.** Multa petre vi-
dentur bona. s̄ nō sūt. qz bono aiāmo non fiūt.
Vnde et in euāgelio veritas dicit. **S**i oculus
tuus neq̄ fuerit totū corpus tuū tenebrosū
erit. **Q**uia cū puerla est intencō. q̄ p̄cedit. p̄-
uū est omē opus qd̄ seq̄tur. quāuis t̄ctū esse

reatur. Et
cū ex hie
lectam
pena
expos
q̄ dicit
ne op
qd̄ faci
Qua de re
in hospici
dicit q̄ ope
fuit ip̄s
expulit
na p̄at qz
erat. ¶ **C**
dam lumē ar
omē eius ope
du orate facit
p̄mit ab
tans ad
tis in reb
vix possit
memora
multo
mox e
dit
caus
caus ut

videatur. Ego nāq; hunc viz q̄ dū hospitali
tatē exhibēt orbatus est: nō pietatis opē de
lectatū estimo. sed episcopi de rogacōne. Nā
pena subsequēs innotuit qz p̄cedens illa sus
ceptio. sine culpa nō fuit. Sūt nāq; nōnulli
q̄ idcirco bona facere student. vt gratiā alie
ne operacōis obnubilēt: nec pascūtur bono
qd̄ faciūt. sed laude boni qua ceteros p̄mūt.
Qua de re existimo hūc viz q̄ malignū sp̄m
in hospitalitate suscepit oñtacōe poci? inten
disse q̄ ope vt meliora q̄ ep̄s fecisse vidēt:
q̄ten? ipē suscipēt eū que vir d̄m fortunatus
expulsi? **¶** De. Ut dicat̄ ita ē. Nā finis ope
ris p̄bat qz mūda intencō in operacōe nō fu
erat. **¶** Gre. Alio aut̄ tempe dū oculoꝝ q̄
dam lumē amississet. ad hūc deduct? intercessi
onis eius opē petijt ⁊ impetrauit. Nā cū vir
dei oracōe facta. eius oculis signū crucis im
primēt. ab eis protinus lucē reddita nox cecī
tatis abscessit. **¶** Preterea equ? cuiusdā mili
tis in rabiē fueat̄ versus ita vt a multis tenei
viz possēt sed quosq; potuiss̄ inuadē. eorū
membra morsib; dilaniaret. Tunc vt aīq; a
multis ligatus: ad viz dei deductus est. Qui
mox ei? capiti extēsa manu signū crucis edi
dit auctāq; eius rabiē in māfuetudiem mu
tauit. ita ut micior post existeret. q̄ āte illam

resaniā fuissz. **T**unc isdē miles equū quē ce-
lerrimo miraculi imperio a sua resania vidit
imutatū eidē sancto viro decreuit offerēdum
Quē cū suscipe ille rēnueret. ipse vero in p̄cis
bus ne despiceretur eius oblacō pseueraret:
suis vir mediā duay parciū viā tenēs. a peti-
cōem militis audiuit a mun? suscipe p̄ exhi-
bita v̄tute recusauit. **P**rius nāqz dignū p̄ciū
p̄buit. a post equū q̄ sibi offerebat accepit.
Quia enī si nō suscipet tristari illū speres-
rat: caritate cogēte emit qd̄ necariū nō hēbat
Neqz hoc filē de hui? viri virtutibz deleo
qd̄ añ dies fere duodecī agnoui. **Q**uidā nāqz
ad me deduct? est senex paup. atqz vt m̄ senū
colloaciō amabilis solz studiose hūc vnde eēt
inq̄sui q̄ se de tudertina esse ciuitate r̄ndit. **C**ui
in quā. quesō te pater fortunatū ep̄m nostis.
Qui ait **N**oui. et bene noui. **T**unc ipse sub-
iunxi. **D**ic rogo. si qua illius miracula cogno-
uisti a desideranti mihi qualis vir fuerit inno-
tesce. **Q**ui ait. **H**omo ille longe fuit ab istis
hoībz q̄s videm? modo. **N**ā quidq̄d ab omni
potenti deo peccij ita dum peteret impetra-
uit. **C**uius hoc vnum narro miāculum. quod
ad presens animo occurrit. **¶** **Q**uadam nā
qz die. gotti iuxta tudertinam ciuitatem vene-
runt. qui ad partes rauenne properabant.

sed duos pueros puerulos de possessione ab-
stulerunt. que possessio p̄fate tudertine c̄itati
subiacebat. **H**oc cū viro sanctissimo fortuna-
to nūtiatū fuisset. p̄tinē misit atq; eosdē got-
tos ad se fecit euocari. Quos blando s̄mone
alloquens. eoz prius studuit asperitatē pla-
care. ⁊ post intulit dicēs. Quale vultis p̄cū
dabo. ⁊ puerulos q̄s abstulistis reddite mi-
hiq; hoc vestre gratie mun⁹ p̄bete. Tunc is
qui prior eoz esse videbatur respōdit dicēs.
Quid q̄d aliud p̄cipis facere parati sumus
nā istos pueros nullaten⁹ rēdimus? Cui vene-
rādus vir blāde minat⁹ est dicēs. Contristas
me si nō audis patrē tuū: noli me cōtristare
ne nō expediat tibi. Sed isdē gothus in cor-
dis sui feritate p̄manens: negando discessit.
Die vero altera digressus rursum ad ep̄m vēit
quē isdē verb⁹ pro p̄dictis puerul⁹ itez ep̄s
rogauit. Cumq; ad reddendū nullomō con-
sentire voluisset: tristat⁹ ep̄s dixit. Scio qz
tibi nō expediat q; me tristato discedis. Que
goth⁹ verba desperit atq; ad hospiciū reuſus
eosdē pueros de q̄bus agebat⁹ equis sup̄im
p̄mitos cū homib⁹ suis p̄misit: ipse vero sta-
tim ascendens equū subsecut⁹ est. Cūq; in ea-
dem c̄itate ante beati **P**etri ap̄li eccliam vēiss⁹
equo eius pes lapsus est. qui cū eo corruit:

et eius mox corā cōfracta est. ita ut in duabo
ptibus os eſſe diuiſū. **Tūc** leuatus in maībo
reduct⁹ ad hoſpiciū eſt. q̄ feſtin⁹ miſit ⁊ pue
ros q̄s p̄miſit reduxit: ⁊ viro veneābili fortu
nato mādauit dicens. **Si** ego te p̄ mitte ad
me diaconū tuū **Cui⁹** diacon⁹ dū ad iacētē
veniſſ. pueros q̄s ēddit⁹ ſe ep̄o d̄nino nega
uerat ad mediū deduxit: eoſq; diacono illius
tr̄didit dicēs. **Vade** ⁊ dic d̄no meo ep̄o. **Quia**
maledixiſti mihi. ecce paſſus ſū. ſed pueros
quos q̄ſiſti recipere ⁊ p̄ me rogo int̄cedere. **Suſ**
ceptos itaq; puerulos ad ep̄m diacon⁹ ēdux
it. **Cui** b̄ndictā aquā veneābilis fortūat⁹ ſta
tīm dedit dicēs **Vade** citius: ⁊ eā ſup iacētis
corp⁹ p̄ice. **Per**rerit itaq; diacon⁹: atq; ad
gothū itrogreſſus: b̄ndictā aquā ſup mēbra
illi⁹ aſperſit. **Res** mira et vehemēte ſtupēda
Mox vt aq̄ b̄ndicta gothi corā tetigit ita d̄
nis fractuā ſolidata eſt. ⁊ ſaluti priſtine corā
reſtituta. ut hora eadē de lecto ſurgēt: ⁊ aſcēſo
equo ita ceptū iter agēt. ac ſi nullā vnq̄ leſi
onē corpis p̄tuliff. **¶** Factūq; eſt ut q̄ ſancto
viro fortūato pueros cū p̄cio reddere obedi
entia ſubiectus noluit eos ſine pretio pena
ſubactus daret. **¶** Hijs ergo expletis ſtude
bat adhuc ſenex de eo ⁊ alia nāraē. **S; qz** nō
nulli aderiāt ad quos exhortādos occupabar

ūq; die
nō ſi
dire ſi
ner ren
uit dicit
q̄dam te
is h̄nab
p̄o ſacr
deſuctu
effere
mora eſt
ſocōes c
tes ad w
alio dar
vita ten
viri ⁊ re
tun fr̄er
morte ill
te ⁊ h̄re
eſt. an d
ce d̄nib
ſiquēſt a
p̄uiculu
ad domū
corp⁹ cea
dū p̄uic
āe ḡadi

iāq; diei tardior hora incubuerat. facta vene-
rabil' fortunati. diu mihi audiē nō licuit. q̄ au-
dire si liceat semp volo. Sed die alio. isdē se-
nex rem de illo magis adhuc mirabilē narra-
uit dicens. In eadē tuderina vrbe marcellus
q̄dam bone accōis vir. cū duob; sororib; su-
is hitabat. Qui veniente molestia corporis.
ipō sacratissimo vesperscēte sabbato pascali
defūctus est. Cuius corpus cū longius esset
efferedum. die eodē sepeliri nō potuit. Cūq;
mora ess; tps ad explendū debitū sepulture
sororēs eius morte illi? afflicte cucurreūt flē-
tes ad venerabilē fortunatū. eiq; magnis vo-
cib; damaē cēperūt. Scim? quia apostolorū
vitā tenes leprosos mūdās. cecos illuminas
veni ⁊ resuscita mortuū nēm. Qui mox vt ea-
rum frēm agnouit defūctum flere ipē etiā de
morte illi? cēpit. eisq; respōdit dicēs. Ne cedi-
te ⁊ hec dicere nolite. qz iussio dñipotētis di-
est. cui straire null? hoīm pōt. Illis itaq; dis-
cedētib; tristis ex morte ei? emāsit ep̄s. Sb
sequētī aut die dñico añ exurgētis lucis cre-
pusculū. vocatis duob; diaconib; suis. prexit
ad domū defūcti. Accessit ad locū vbi iacebat
corp? examie. ibiq; se i oracōez dedit. Expleta
aut p̄surrexit. ⁊ iux corp? defūcti sedit. Nō
āt grādi voce defūctū p nomē vocauit dicēs.

d. iij.

Frat marcelle. Ille aut ac si leuit dormies. ad
vicinā vocē q̄uis modicā fuissz excitatus. sta-
tim oculos aperuit. atz ad ep̄z respiciēs dixit
Q q̄d fecisti. o q̄d fecisti. **C**ui ep̄s r̄ndit **Q**uid
fca? **A**t ille ait. **D**uo hesternō die venerūt q̄
me citiētes ex corpe. i bonū locū duxerūt. ho-
die at vn̄ missus est. q̄ dixit. **R**educite eū qz
fortūatus ep̄s i domū illi? w̄it. **Q**uibz exple-
tis verb. mox ⁊ ex ifirmitate duality. ⁊ in hac
vita diuiti? māsit. **N**ec tñ credendū est. qz lo-
cū quē acēpat. pdidit. qz dubiū nō est. q̄ inē-
cessois sui p̄cibus: potuit post mortē uiuē. q̄
⁊ añ studuit ōmpotēti dño placere. **S**z cur
multa de eius vita dicim?: cū nūc vs̄ ad cor-
pus illius tot v̄tutū documēta teneam?: **D**e
moniacos q̄ppe absoluere egros curare. quo-
ciens ex fide petitur. ut uiuēs dsueuerat. hoc
⁊ indefinēter facere ap̄d sua mortua ossa p̄se-
uerat. **S**z libet adhuc petre ad valerie puī-
tie ptes narracōis mee verba reducē: de q̄bus
me eximia valde miācula ex ore v̄neabil for-
tunati. cui? longe supius memoriā feci atigit
audisse **Q**ui crebro ad me nūc vsqz veniens
dū fcā in v̄tey narat. noua effectōe me satiat

Capitulū. ri.

Quidā nāqz in eadem puītia mātiri?
noīne deuotus valde ōmpotentī deo.

fratulus
signū de
cū p̄nt
ost ip̄m
hōno sig
videtur
dous sig
nis ille
Quaē i
signum
signate
et si in g
red? pol
a signa
formae
In e
am
in qua er
noie seu
a semp
paterfa
pote mu
mēt. que
traderet
solum a
saardos
an off. ec

famulus fuit q̄ hoc de virtutis sue testimoīo
signū dedit. Tū quadā die frēs illi? subcinei
cū panē fecissent eiꝫ oblitī essent signū cru
cis iprimē. sicut in hac p̄untia crudi panes
ligno signari solēt vt p̄ quadras q̄tuor p̄titi
videātur. is dē dei famulus affuit. eisqꝫ referē
tibus signatū nō fuisse cognouit. Cūqꝫ iā pa
nis ille prunis esset et cīneibꝫ cooptus dixit.
Quaē hūc minime signastis. Qui hec diēs
signum crucis digito tra prunas fecit. quo
signāte p̄tinus imensū crepitū panis dedit:
ac si in gens in ignibꝫ olla crepuiss̄. Qui dū
cōct? postmodū fuis̄ ab igne subtrēt? ea cru
ce signat? inuent? est. quā nō cōtract? h̄ fides
fecerat.

¶ Capitulū. duodecimū.

In eodē etiā loco inē cōina vallis dicit̄ q̄
a multis verbo rustico inē ocrina noīat̄
in qua erat q̄dam vir vite valde venerabilis
noīe seuerus. ecclesie btē maie dei genitricis
a semp virginis sacerdos. Hunc cum q̄dam
paterfamilias ad extremū vīss̄et diē missis
dāte nuncijs rogauit vt ad se quanto cī? ve
niret. suisqꝫ oꝛa cōibꝫ pro peccatis eius in
tercederet. vt acta de malis suis penitentia.
solutus culpa a corpore exiret. qui videlicet
sacerdos inopiāte at̄igit. vt ad putādā vine
am ess̄ occupat? atqꝫ ad se veniētibꝫ diceret.

Antecedite: ecce ego vos subsequor. Cūq; vi-
deret sibi in eodē ope pay aliq̄d sup̄esse: pau-
lulū morā fecit vt op̄ q̄d mīmū restabat ex-
plet. Quo expleto cepit ad egypt̄ p̄gere. Cūti
vero illi i itinē. occurrētes hij q̄ prius venerāt
obuiā facti sūt dicētes. **Q**uare tardasti pat̄.
Noli fatigari. qz iā defūct̄ est. Quo audito
ille cōtremuit. magnisq; vocib; se infectorē
illi? clamare cepit. **F**lens itaq; puenit ad cor-
pus defūcti seseq; corā lecto illi? cū lacrimis in
terā dedit. Cūq; vehement̄ fleret in terā ca-
put tūdēt. se reū mortis illi? clamaēt exp̄te i?
q̄ defūctus fuerat aiām recepit. **Q**d dū multi-
qui circūstabāt aspicerēt. admiracōis vocib;
emissis ceperunt amplius pre gaudio flere.
Cūq; eū reqrerēt vbi fuerit vel quō redisset.
ait. **T**etri valde erāt homīes q̄ me ducebant
ex quoz ore ac narib; ignis exiebat. quē to-
lerare nō poterā. Cūq; p̄ obscura loca me du-
cerēt. subito pulchre visionis inueis cū alijs
nob; euntib; obuiā fact̄ est q̄ me trahentib;
dixit. **R**educite eum qz seuer̄ p̄sbic̄ plāgit.
Eius enī eū lacrimis dñs donauit. **Q**ui scz se-
uer̄ p̄tin̄ de trā surrexit ei qz penitētiā agētī
opem sue intēssionis p̄buit. **E**t dum p̄ dies
septē de perpetratis culpis peitentiā eger re-
diuui? ager; octauo die letus de corpe exiuit

Perp̄tē
in dñs aut
p̄bit
ve q̄ m̄
tamus q
Cre.
sculo nec
figura nō
vera est
tōne sign
non faciū
nō sūt
potest. q
facientib;
fūm q̄d n
to ap̄osto
fater̄ est
tū est. qz
plus om̄i
remittit
paulus in
codic; ele
m̄t̄ vbi pe
aitat. qz
m̄malo v
in clo
q̄ dñs. E

Perpēde q̄so hūc de q̄ loq̄mur seuēz q̄ dilec-
tū dñs attēdit. quē cōtristari nec ad modiciū
ptulit

¶ Pe. Admirāda sūt valde
hec q̄ me inueio nūc vsqz latuisse. Sz q̄d esse
dicimus qz tales vici modo nequeūt inueniri

¶ Gre. Ego petre multos tales in hoc
seculo nec mō deesse existimo. Neqz enī si talia
signa nō faciūt: ideo tales non sūt. Dite nāqz
vera estimacō est in v̄tute opey: nō in ostenta-
cōne signoy. Nam sūt pleriqz qui et si signa
non faciunt signa tamē faciētibus dispares
nō sūt

¶ Pe. Vnde mihi rogo hoc ostēdi
potest. qz sūt q̄dam q̄ signa non faciūt et tñ
facientibz dissimiles non sunt

¶ Gre. Nunq̄d nā nescis. quō paulus apostol⁹ pe-
tro apostoloy primo in p̄cipatu apostolico
frater est.

¶ Pe. Scio plane. nec du-
biū est. qz et si minim⁹ omniū apostoloy. tñ
plus omibz laborauit.

¶ Gre. Qd bene ipē
remis̄eris. petr⁹ in mari pedibz ābulauit.
paulus in mari naufragiū ptulit. En in vno
eodēqz elemēto. ibi paulus ire cū naui nō po-
tuit. vbi petrus pedibz iter fecit. Apte igif
cōstat. qz cū vtriusqz virtus fuerit dispar in
miraculo vtriusqz tamē meritū. dispar nō est
in celo

¶ Pe. Placeat fateor oīno
q̄d dicis. Ecce apte cognoui. qz vita et non

signa q̄renda sunt. **S**z qm̄ ip̄a signa que sūt
bone vite testimoniū ferunt. queso adhuc. si
qua sūt reueras. vt esuriētē me p̄ exēpla bo-
noꝝ pascas. ¶ **Gre.** Velim tibi in laudibꝝ
redēptoris de viri vneābilis b̄ndicti miracul̄
aliqua narraē. sed ad hec explēda hodiernū
tēp̄? video nō posse sufficere. **Liberi?** itaqz h̄
loquimur. si aliud exordiū sumamus.

¶ Expliat liber primus feliciter.

¶ Capitula sc̄di libri de vita b̄ndicti abbatis

Qur vir sanctus benedictus noīe de
spectis litterayꝝ studijs sapienter
indoctus a roma recessit.

¶ Quō fracto capisterio reformato. nutriōē
que sola eum sequebatur fuit consolatus.

¶ Quomō in desertū venit qualiterqz roma
nus tribus ānis cibū ei ministravit.

¶ Quō titinabulo p̄ dyabolū fracto p̄sbit a
deo in die pasce cū cibo ei fuit missus. ca. i.

¶ Quō dyabolū sub spetie nigre merule añ
eius oculos volitantem fugauit.